

7. KÄÄVÄT

MITÄ HYÖTYÄ JA HAITTAA KÄÄVISTÄ ON?

Kuva: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Kääpä koivun kyljessä.

Käävät ovat sieniä, jotka elävät puun rungolla. Ne ovat loisia ja lahottajia, eli ne saavat ravintonsa puusta. Puu lahoaa, kun kääpä ”syö” tiettyä puun ainesosaa, esimerkiksi selluloosaa. Käävät ovat yleensä puumaista ainesta, ja ovat yleensä pitkäikäisiä. Kääpälajeja on Suomessa noin 220. Eri lajien elinvaatimukset ovat erilaisia, mutta yhteistä niille on heikko sopeutuminen uusiin oloihin. Siksi tietyt, erityisesti vanhan metsän käävät, ovat harvinaistumassa.

Hyviä puolia

- Käävät ovat lahottajia. Ne hajottavat puuta, jolloin maahan vapautuu ravinteita muiden kasvien käyttöön. Lahopuuhun muuttuu uusia lajeja, kuten monia harvinaisia hyönteisiä, jotka eivät pystyisi hyödyntämään tervettä, kovaa puuta.
- Linnut, esimerkiksi harvinainen valkoselkätikka tekevät pesiä käävän lahottamiin pystypuihin.
- Linnut myös syövät hyönteisiä, jotka elävät käävän lahottamissa puissa.
- Käävät lahottajina ovat tärkeitä muiden harvinaisten lajien säilymisen kannalta.

Kuva: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Lähikuvassa kääpä.

Huonoja puolia

- Käävät tuhoavat metsätalouden kannalta hyvää puuainesta todella suuria määriä. Taloudelliset tappiot metsänomistajille ovat merkittäviä.
- Kuusen- ja männyn juurikäävät ovat tuhoisimmat käävät talouskäytössä olevissa metsissä. Ne ovat yleisiä kääpiä, joten niitä pyritään torjumaan.

Kuva: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Kuva: © Annika Puhakka ja Tarja Ryhänen

Esimerkkikuvia koivun rungoilla kasvavista kääpälajeista.